

Guckumadamens historia

Katrina Oskarsson från By kyrkby utanför Avesta kom till SPF Seniorerna i Stora Skedvis månadsmöte och berättade om Guckumadamens historia. Katrina är sjunde led från Maja-Stina Dahlberg, Guckumadamen detta namn fick hon på grund av att hon tillverkade lergökar.

Jan Wahlberg blev satt i lära i Hedemora för att lära sig yrket som kakelugnsmakare. Jan träffade där sin blivande hustru Maja-Stina från Nisshyttan. Paret bosatte sig i Nyberget. År 1835 fick han tillåtelse att tillverka kakelugnar i Nyberget. Där byggde han upp sin verkstad. Jan tillverkade runda och släta kakelugnar. Leran hämtade han från Dammsjön. Paret tillverkade förutom kakelugnar andra bruksföremål, bland annat ett lerfat med diameter 75 cm. På Stora Skedvi Hembygdsgård finns flera utav deras alster.

Vid 40 års ålder dör Jan i lunginflammation och Maja-Stina blir ensamstående med småbarn. I deras verksamhet fanns en duktig gesäll, Källström, som drev verksamheten vidare tillsammans med Maja-Stina, Guckumadamen. Alstren sålde hon genom att köra runt med sin svarta mähr och vagn, vid 85 års ålder selade hon av sin häst och slutade med försäljningen. Under åren 1835 – 1902 hölls verkstaden igång, de senaste åren var det Källström som tillverkade kakelugnar dessa tillverkades i tre färger, vita, bruna och blågrå. Den blågrå färgen är mycket speciell.

Några av våra medlemmar har kakelugnar från Wahlbergs verkstad i Nyberget vilket gjorde att diskussionens vågor gick höga.

Katarina avtackades med en varm applåd och ett paket Skedvibröd vilket hon uppskattade.

Efter kaffe och goda smörgåsar som våra duktiga och trevliga damer i köskommittén hade ordnat fick vi information om kommande resor, främst en resa till Polen som kommer att ske i augusti 2018. Det är alltid ett muntert gäng som träffas på våra månadsmöten, det diskuteras mycket och intensivt.

Nästa träff blir den 15 december då vi äter en jultallrik och sjunger allsånger av hjärtans lust.